

МИИТЪ, АНИМА СИ ЛИТЕРАТУРА.

№. 33.

MERCURIU, 19. AUGUSTU

1853.

Emițz și espedițz дн 8. Марџис 1853.

ПАТЕНТА ДИМПЕРЪТЕАСКЪ

дин 2. Марџѣ 1853, деспре пзперea дн фантѣ а десдѣмъчѣиѣи зрваріалі ші а десерчѣиѣи пѣтѣнтѣлѣи дн рѣмнѣлѣи Бѣгаріа *)

Maiorescu, vert.

A. Florian, rev.

НОІ ФРАНЧІСКЪ ІОСЕФЪ І.

(Цѣрѣл чѣл маре.)

Кѣдетѣндѣ а пзпе дн фантѣ десерчѣиѣи пѣтѣнтѣлѣи дн рѣмнѣлѣи пострѣ Бѣгаріа дотрѣнѣи модѣ, каре прѣждѣ ва фѣи кѣ нотѣндѣ сѣ дѣиаче тоте интересе, ші воїндѣ тотодатѣ, ка ші челорѣ кѣ дрѣнтѣ сѣ лѣ се факѣ кѣтѣ маї кѣрѣндѣ десдѣмъчѣиѣеа че лѣ се кадѣ пѣнтрѣ виїтѣлѣ дѣчетатѣ, — дѣнѣче азѣрѣмѣ пѣрѣрѣа мѣнѣстрѣлорѣ пострѣ ші а консіліалѣи пострѣ имперіалѣе, а фларѣмѣ кѣ кадѣ а пѣвлѣка пѣнтрѣ пѣмѣтѣлѣ пострѣ рѣмнѣлѣи Бѣгаріа зрѣмѣторѣлѣ дѣисѣсѣчѣиѣи:

§ 1. Пѣнтрѣ дрѣнтѣрѣлѣ ші виїтѣлѣ, че дѣчетатѣрѣ дн зрѣа десѣїндѣрѣи легѣтѣнтѣлѣи зрваріалѣе ші а потѣстатѣи жѣдѣкѣторѣсѣи а домілорѣ де пѣтѣнтѣлѣ, се ва фаче ачѣсторѣ дн зрѣмѣ о десдѣмъчѣиѣе амѣсѣрѣатѣ.

Десдѣмъчѣиѣеа ачѣаста се ва дѣмпліні дѣкѣтрѣ дѣнѣрѣ ші пѣмѣтѣ дн мѣжлѣчѣлѣ дѣрѣи.

§ 2. Десдѣмъчѣиѣеа че се ва рѣскѣтѣ дѣнѣ ачѣастѣ патѣнтѣ, се ва прѣста атѣнтѣ пѣнтрѣ серѣвѣгѣдѣлѣ зрваріалѣи, карѣ се арратѣ дн патѣнтѣа по сѣрѣ дн 2. Марџѣ 1853 ка десѣїндѣатѣ, кѣтѣ ші пѣнтрѣ дрѣнтѣрѣлѣ ші компѣтѣндѣлѣ, че дѣчетатѣрѣ дн зрѣа аврѣотрѣи потѣстатѣи жѣдѣдѣїарѣ а домілорѣ де пѣтѣнтѣлѣ.

Се десїарѣ де атарѣ дрѣнтѣрѣ ші компѣтѣндѣ:

1. Прѣстѣчѣиѣлѣ сѣвѣелѣрѣлорѣ с. лѣкѣїторѣлорѣ челорѣ фѣрѣ касѣ (subinquinii).

2. Тапса пѣнтрѣ виїтѣрѣрѣї, дѣнтрѣ кѣтѣ е фѣндѣтѣ не рѣферѣндѣ зрваріалѣе.

3. Дрѣнтѣлѣ де волтѣ не фѣндѣ зрваріалѣе ші де тапса пѣнтрѣ ачѣаста.

4. Дрѣнтѣлѣ монополѣстѣкѣ де а тѣїа карѣне.

5. Дрѣнтѣлѣ домпѣсѣкѣ де а прѣпѣре не фѣстѣлѣ іѣнаѣїѣ дѣла фачѣрѣа де кѣрѣмѣдѣ верѣ варѣ, дѣла пѣгѣрѣ, дѣла сѣнѣрѣа де пѣтѣнтѣлѣ (лѣтѣ) верѣ арѣнѣ с. пѣїсѣнѣ, не пѣтѣнтѣлѣ домпѣсѣкѣ. — сѣвѣ дрѣнтѣлѣ де а-шѣ стѣпѣлѣ врѣо дѣре пѣнтрѣ деслѣгѣрѣа сѣрѣ ачѣастѣ, — аколѣ, вѣндѣ ачѣастѣ дрѣнтѣрѣ се прѣантѣкарѣ пѣнѣ ла десѣїндѣарѣа легѣтѣрѣи зрваріалѣи.

§ 3. Облѣгѣчѣиѣлѣ че фѣсѣсѣрѣ дѣмпрѣзѣнѣгѣ кѣ есерчѣїдѣлѣ потѣстатѣи жѣдѣкѣторѣсѣи доміналѣи, се комѣктѣрѣ ла десѣрѣмѣнѣарѣа кѣтѣлѣи де десдѣмъчѣиѣе, че дѣнѣ ачѣастѣ патѣнтѣ се кадѣ пѣнтрѣ десѣїндѣатѣлѣ компѣтѣндѣ зрваріалѣи. Прѣн зрѣмарѣ пѣнтрѣ ачѣастѣ пѣ се ва маї фаче алтѣ скѣзѣнтѣнтѣ дн сѣмѣа де десдѣмъчѣиѣе.

§ 4. Дѣнѣче прѣстѣчѣиѣлѣ пѣнтрѣ фѣндѣрѣїлѣ зрваріалѣи сѣнтѣ норматѣ дн Бѣгаріа дотрѣнѣи модѣ зѣїѣформѣ, еврѣ чѣа че адѣдѣчѣа нѣна (ѣна дѣи нѣвѣ) домпѣсѣкѣ се потѣ рѣскѣтѣ дѣнѣ класѣїѣкѣчѣиѣеа тѣтѣрѣорѣ комѣтѣатѣлорѣ, карѣ се фѣкѣї прѣн дѣїѣтѣ дн авѣлѣ 1844 пѣнтрѣ зѣїѣформѣ дѣнѣгѣрѣїѣре а сѣрѣчѣнѣлорѣ пѣвлѣчѣе ші карѣ фѣ фѣлѣсѣїтѣ ші авѣлѣ ла рѣнѣгѣрѣїѣрѣа конгрѣвѣчѣиѣеи, — десдѣмъчѣиѣеа зрваріалѣе се ва прѣста прѣнѣтрѣо сѣмѣа арѣнкѣтѣ пѣсѣе тотѣ ші рѣнѣгѣрѣїѣтѣ дѣнѣ класѣ.

§ 5. Авѣндѣ дн вѣдѣрѣ класѣїѣкѣчѣиѣеа пѣнѣорѣатѣ, комѣтѣатѣлѣ се дѣнѣарѣтѣ дн 8 класѣе.

Чѣлѣ дѣнѣїѣїѣ 7 класѣе се маї дѣнѣарѣтѣ дн 3, а онѣа дн 2 сѣвлѣкѣсѣ, дѣнѣ чѣа де авѣлѣ класѣїѣкѣчѣиѣеа зрваріалѣе а терѣторѣїлорѣ комѣнтѣналѣи. Се онѣсѣрѣвѣ дѣнѣсѣ, кѣ дн чѣлѣ дѣнѣїѣїѣ 7 класѣе, терѣїтѣ-

*) Тотѣ ашѣа ші дн Воїсодатѣ ші дн Бѣнатѣ аарѣ де §§. 5 ші 6, (Bezî in fine.)

ріеле комунітѣці оръ де класа зрваріале а патра пі чінча се воръ дншра дн а 3 клась; еар дн а 8. деспърдигърь, класа зрваріале а треіа, а патра пі а чінча се ва дншра дн а 2 клась.

§. 6. *) Десдѣмнѣзінеа пентрѣ о днтреагъ сесіоне зрваріале а зні солонз дн фѣкаре днтре челе 8 класе пі дн респектївеле сзвкласе, се дертмїнь дн модзл зрмѣторъ:

Класїфікѣзінеа

Комїтателоръ, днтрезнь кѣ сзма де десдѣмнѣзіне че каде не фѣкаре клась.

Класа	комїтателоръ			I			II			III			IV			V			VI			VII			VIII	
	терїторїелоръ де комунїтѣці.			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2
Сзма десдѣмнѣзінеї.			700	650	600	650	600	550	600	550	500	550	500	450	500	450	400	450	400	350	400	350	300	350	300	
			Alba re- gale	re-	Békes	Baranya	Abauj	Gömör	Sáros	Bereg	Arva															
			Sioproniu		Cianadu	Borsod	Aradu	Hont	Leucionia	Ugocia	Maram- rasiu															
			Mosioniu		Strigoniu	Ciongrad	Bars	Szabolts	Ungvár	Liptovia	Turotiu.															
			Posioniu		Iaurinu	Comaromiu	Biharu	Satmaru	Trenciuu																	
			Tolna		Nitria	Somogy	Heves	Zemplinu																		
			Sabaria		Pest	Vesprimu	Neograd	Neusoluc																		
							Zala																			
							Torna																			

Дн касріале, знде дела класїфікѣзінеа дн анл 1844 днкоче с'а фѣкзъ вр'о модїфікѣзіне дн естїнсїнеа терїторїале а вр'зні комїтатъ, ла ескалклареа десдѣмнѣзінеї, кѣт пентрѣ класїфікѣзінеа сесїонїлоръ; се ва лза дрепт темейс стаз дн анл 1844.

§. 7. Компетенделе пентрѣ $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ ш. ч. л. де сесїоне, се воръ комїста дннъ проїтърїзінеа дн каре стаз кѣтръ сзма де десдѣмнѣзіне пентрѣ о сесїоне днтреагъ де ачѣанї клась, ашеа ка пентрѣ днсселе съ вїнь $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ ш. ч. л. дн сзма де десдѣмнѣзіне енвнїатъ пентрѣ о сесїоне днтреагъ дннъ §. 6 ал ачестеї патенте.

Пентрѣ о сесїоне де целеръ, фѣръ дїстїндере де класа комїтателзї, се дертмїнь о десдѣмнѣзіне де капїталъ де 50 ф. (чїнчїзечї флорїні) монета копв.

§. 8. Верїфікарея пнтервалї сесїонїлоръ, пентрѣ карї е асе преста десдѣмнѣзіне, се ва фаче прїн дрегѣторїа де комїтатъ, кїньндзсе пі знь репресжнтанте фїнанціаре ка дн паргеа ерарїзлї лїмїтезіреа сзмеї де десдѣмнѣзіне, че е а се ескалкла пентрѣ еле, се ва фаче прїнтр'о комїсїне а дереї а нсме, че се ва констїтвї пентрѣ фѣкаре дн челе чїнчї дїнзте адмїнїстратїве але ретнлзї Бїгарїеї. Ла комїсїнїале ачесте ва фї репресжнтатъ пі ерарїзл. Днкоптра дечїсїонїлоръ ачесторъ комїсїнїї але дереї, е дескїсз рекървзл ла мїнїстерїал челоръ їнтерпе.

Мїнїстерїеле днсерїнїате кѣ пнпероа дн лѣкваре а ачестеї патенте, воръ фаче о їнстрвїзіне

*) Ачѣанї дої §§. 5 шї 6 пентрѣ Блнлвѣ чїтештеї дн сїне.

специале центръ релазареа прочекяреі дѣ ачесте лѣкрѣри официали.

§ 9. О патентъ специале ва детермина дѣ че модъ ши дѣн че ісворъ съ се рѣсивндъ десдѣмъ пѣчизнеа кѣжъ маі крѣждѣ челоръ кѣ дрептѣ, свѣдѣнѣндѣ дѣсѣ дрептѣрѣле тѣтѣроръ челоръ інтересаді дѣгѣрѣ ачестра.

Пѣнѣ атѣчѣ се воръ маі да антиципате дѣнѣ портеле че се аѣлѣ пѣвлѣкате.

§ 10. Центръ фѣндѣрѣле де рѣмѣнѣндѣ, че дѣнѣ § 8 аѣ патентеі пострѣ дѣн 2. Марѣхъ 1853 се ласѣ дѣн маіна посесорѣлоръ лоръ челоръ деакѣм. воръ рѣсѣнѣде ачесті дѣн зрѣмъ десдѣмъ пѣчизнеа сѣнѣрѣ маі фѣрѣ де конкѣрѣнда дѣреі.

Кѣтѣла де десдѣмъ пѣчизне се ва детермина прѣн жѣдѣдѣлѣ зѣварѣале де форѣла дѣтеіс ашеа, ва центръ фѣлѣкѣре жѣгѣ дѣн ачесті фѣндѣ сѣ вѣнѣ ачѣа сѣмѣ, кѣре дѣн кѣтѣла де десдѣмъ пѣчизне, че дѣнѣ § 6 аѣ ачестеі патенте е а се конѣнѣта центръ о сесѣзне дѣн рѣспѣнтѣвѣла терѣторѣс, сѣр кѣвѣнѣі ка сѣмѣ де десдѣмъ пѣчизне арѣнкатѣ несте тогѣ центръ зѣн жѣгѣ, авѣндѣ дѣн ведѣре кѣтѣмеа де локѣ кѣтѣ се чѣре дѣнѣ леѣе центръ о сесѣзне дѣн ачѣлаші терѣторѣс.

Консѣнтѣчизнеа індѣвѣдале а десдѣмъ пѣчизнеі ескѣлѣкѣлате, се ва трѣмѣге прѣн дѣрегѣторѣа де конѣтѣгѣтѣ ма рѣспѣнтѣва конѣмѣсѣне а дѣреі, кѣре о ва детермина аноі дѣфѣнѣсѣс.

§ 11. Десдѣмъ пѣчизнеа центръ прѣстѣчѣзнѣле че маі де патѣра зѣварѣале, кѣрѣ дѣсѣ прѣн патентѣа пострѣ дѣн 2. Марѣхъ 1853 сѣз дѣкларѣтѣ де рѣскѣмѣтѣрѣвѣре, се ва дѣнѣлѣнѣ фѣрѣ де конкѣрѣнда дѣреі, маіаі дѣн парѣгеа челоръ овѣлегѣді, дѣнѣ дѣсѣнѣсѣчѣзнѣле че вѣнѣ маі ла вале.

§ 12. Рѣскѣмѣтѣрѣвѣреа сѣрѣвѣгѣдѣлоръ дѣкларѣте де рѣскѣмѣтѣрѣвѣре, ва авѣ маіаі атѣчѣі локѣ, кѣндѣ еа ва фѣі чѣрѣгѣ дѣн прѣвѣнда сѣрѣвѣгѣдѣлоръ центръ ачѣаші категорѣс де фѣндѣ сѣз дѣкѣтѣрѣ чѣі кѣ конѣпетѣнѣде, сѣз дѣкѣтѣрѣ тоді ав дѣкѣтѣрѣ маіорѣгѣтеа челоръ че фѣзѣсѣсѣрѣ дѣгѣрѣо конѣмѣнѣтѣте овѣгѣдѣді кѣтѣрѣ ачѣлаші домѣс. Рѣскѣ мѣтѣрѣвѣре се ва сѣвѣнтѣла дѣнѣнѣгеа рѣспѣнтѣвѣі дѣрегѣторѣе де конѣтѣгѣтѣ,

§ 13. Маі дѣнѣнѣге де тоге се ва чѣрка о дѣнѣлѣнѣлѣ пѣчѣфѣкѣ дѣтѣре пѣрѣді. кѣ кѣре окѣзѣі не прѣтѣнѣсѣзнѣле рѣчѣнѣрѣче се поѣз дѣнѣлѣкѣ маі н ін чѣдѣреа кѣнѣ пѣрѣді дѣн фѣндѣі дѣсѣрѣшѣвѣді. Пѣтѣндѣсѣ маіжѣлѣі дѣнѣлѣнѣла, се ва дѣгѣрѣі прѣн дѣрегѣторѣа де конѣтѣгѣтѣ.

Еар' неіотѣждѣсѣе фѣче дѣнѣлѣнѣлѣ, рѣскѣмѣтѣрѣвѣре се ва сѣвѣнтѣла дѣн модѣлѣ зрѣмѣтѣрѣс:

а) прѣстѣчѣзнѣле дѣн ванѣ, дѣнѣ се дѣдѣрѣ пѣнѣ акѣм дѣн вѣлѣта Вѣенеі, се воръ конѣнѣта дѣнѣ сѣмѣа номѣнале, рѣдѣкѣждѣ вѣлѣта Вѣенеі ла монѣтѣ конѣв. дѣнѣ кѣрѣкѣла де 250 ла 100;

б) прѣстѣчѣзнѣле де лѣкрѣ се воръ прѣдѣзі дѣн ванѣ дѣнѣ прѣдѣрѣле де рѣскѣмѣтѣрѣвѣре зѣварѣале, о зі де лѣкрѣ кѣ вѣтеле дѣн 20 кѣрѣчѣрѣі мон. конѣв. маі о зі кѣ пѣлѣта дѣн 10 кѣрѣчѣрѣі т. к.;

с) сѣре а ескѣлѣкѣла вѣнѣгѣла аѣвалѣ дѣн дѣрѣле патѣрѣлі стѣнѣлате вѣр зѣсѣтѣте, се ва конѣтѣгѣсі зѣн жѣдѣдѣлѣ арѣвѣгѣрѣе, кѣре ва дѣчѣіде маі дѣн конѣтѣрѣверѣсѣле ескѣте дѣсѣре кѣтѣмеа маі кѣлѣтѣтеа прѣстѣчѣзнѣлоръ атѣнѣсѣ сѣвѣр а) маі б).

Зѣнѣ мѣтѣрѣс аѣ жѣдѣдѣлѣзі арѣвѣгѣрѣе се ва пѣнѣі дѣкѣтѣрѣ чѣлѣ кѣ конѣпетѣнѣде, вѣр дѣкѣтѣрѣ тогалѣтѣтеа челоръ кѣ конѣпетѣнѣде; чѣлаалѣтѣ мѣтѣрѣс се ва дѣнѣнѣі дѣкѣтѣрѣ чѣі овѣлегѣді ла ачѣесте дѣрѣ. Амѣждѣоі мѣтѣрѣі дѣнѣнѣді дѣн ачѣестѣ модѣ воръ алѣѣѣе не прѣсѣдѣнтѣле жѣдѣдѣлѣзі арѣвѣгѣрѣе.

Не жѣдѣле арѣвѣгѣрѣе аѣ пѣрѣдѣі, кѣре дѣн терѣмѣнѣла пѣсѣ де дѣрегѣторѣа де конѣтѣгѣтѣс нѣ сѣа зѣсѣлѣсѣгѣс де дѣрегѣтѣла де дѣнѣмѣре, прѣкѣм маі не прѣсѣдѣнтѣле кѣндѣ жѣзѣі арѣвѣгѣрѣі нѣ се воръ зѣнѣ дѣн алѣѣѣѣреа лѣзі, маі ва дѣнѣнѣі дѣрегѣторѣа де конѣтѣгѣтѣс.

д) Жѣдѣдѣлѣ арѣвѣгѣрѣе, конѣстѣтѣждѣ кѣтѣмеа маі кѣлѣтѣтеа дѣрѣлоръ патѣрѣлі, ва кѣтѣла прѣдѣрѣле локѣлі маі дѣн зѣнѣса ачѣесторѣа прѣдѣрѣле дѣн пѣдѣле чѣле маі дѣаурѣне дѣн аноі 1836 пѣнѣ маі 1845, маі сѣкѣдѣнѣдѣ прѣдѣла маіжѣлѣс аѣ рѣстѣмѣнѣлѣзі де зѣче ані, ва детермина прѣдѣла аѣвалѣ аѣ ачѣесторъ дѣрѣ;

е) прѣдѣла аѣвалѣ аѣ тѣтѣроръ прѣстѣчѣзнѣлоръ дѣфѣнтѣс дѣн модѣлѣ ачѣестѣ се ва канѣгѣлѣзѣа дѣнѣнѣлѣнѣндѣсѣ кѣ доѣзѣчі (дѣнѣозѣчѣндѣсѣ), аноі се ва сѣкѣдѣ дѣн елѣ о ашеѣеа парѣ дѣрегѣтѣ сѣсѣсѣле центръ стѣрѣжѣсѣла ачѣелоръ дѣрѣі маі дѣрегѣтѣ алѣ сѣрѣчѣне алѣ фѣстѣлѣзі домѣс, маі дѣн зрѣмѣ се ва чѣрка о дѣнѣлѣнѣлѣ пѣчѣфѣкѣ дѣтѣре пѣрѣді асѣрѣа рѣспѣнѣдѣрѣі прѣн парѣ а сѣмѣі де рѣскѣмѣтѣрѣвѣре алѣсѣе дѣн модѣлѣ ачѣестѣ.

Дѣнѣлѣнѣла, де се ва поѣтѣ фѣче, се ва да ла дѣрегѣторѣа де конѣтѣгѣтѣс сѣре дѣнѣрѣре, маі рѣспѣнѣдѣреа сѣмѣі де рѣскѣмѣтѣрѣвѣре прѣн парѣле стѣнѣлате се ва фѣче маіаі дѣкѣтѣрѣ чѣі овѣлегѣді, фѣрѣ де конкѣрѣнда дѣреі.

Де нѣ се ва поѣтѣ фѣче пѣче о дѣнѣлѣнѣлѣ,

dreptoria de comitate va trimite tota lucrarea
 Атиреку къ проиясчизниле сале ла ресептивна
 комисионе а дери, каре ва есamina tota lucrarea
 ши ва да ежтинца дефинитив дн обиятла рескум-
 пьрери.

Аиконтра ежтинцеи дрегториеи де комитате
 ши ресептивна а ждеудзлн арбитрарн, се ва аппела
 ла комисионеа дери ши дела ачааста ла министрн-
 рнл челорн интерне.

§. 14. О ordinariune speciale va determina,
 дн че модз съ се десфакъ овиятади де редителе
 с. пателе анзали ши де капиталла де десдмнчн-
 чнне дн касвриле §§. 10 пълъ ла 13, ши кьм съ
 се респндръ ачестъ капиталл челорн къ дрептъ съв
 кооперареа дрегторнелорн днпъртесчи.

§. 15. Декьтва фостии есддици ши колони се
 воръ афла пълъ ла (Januarie 1853 дн рестаде къ
 престъчннле де карн се ворвесе дн ачаастъ па-
 тентъ ши карн с'аз стерех не джнъ десдмнчнне
 вер с'аз декларатъ де рескумнтравере, азнчи се
 воръ прецви ачесте дн ванн ши фостии есддици ши
 колони се воръ поте десфаче де еле дн шесе пате
 екарн де кьте о жьштатате де анъ, декьтва пъ
 воръ ста диконтра некарива днвоиеле вер еж-
 тинце жьдекторесчи, карн ретжнъ неаттинсе.

Прецвиреа ачесторн рестаде се ва фаче дьнъ
 прецвриле деинте дн §. 13 ал ачестеи патенте;
 еар' скотереа лорн прин прочесъра сътариъ.

§. 16. Дн касъ, кьндз знии дннтре фостии
 юванн вер коммьнтъди днтреце воръ еи рескум-
 ньратъ нентръ тоздеазна (aboliverunt) престъчн-
 ннле лорн зьварнлн, лъкръ ши алте дъри, не джнъ
 о съмъ де ванн стнхлатъ прин лнверъ днвоиалъ къ
 фостии домни, — дъкъ с'аз днмнннъ тоте кондн-
 чннле ачесторн контраите вер дьнъ кьнпрннеъ
 контраителорн ера съ се днмннеасъ тоте пълъ
 ла зива пьвлнкъреи ачестеи патенте, атари престъ-
 чнни рескумнтраете нентръ тоздеазна прин кон-
 траитъ нъ маи потъ еи обиятла пертраитърилорн
 де десдмнчнне ши нче зиа дн пьрди нъ ва маи
 поте прегиндере в'о ресгнврие, в'о деслегаре де
 дндеторнрнле стнхлате вер в'о ревоинфикаре дн
 мнжочеле нъвлнче.

§. 17. Кьндз атари контраите се воръ еи
 днмнннъ нъмаи дн парте, дндеторнди воръ ре-
 спндре нъмаи пателе, ал кьрорн термннъ се дн-
 плинне пълъ ла зива промьлтъреи ачестеи патенте;
 еар' де респндререа челорамте пате днкъ нека-
 дьче, ежт деслегадн.

De altă parte ши фостии домни аз дрептла де
 а прегиндере рестъ дн десдмнчннеа че лн се
 кьвине дьнъ принчнпнле ачестеи патенте, нентръ
 ача парте а престъчннлорн рескумнтраете нен-
 тръ тоздеазна, нентръ каре дндеторнди нъ дн-
 плиннъ днкъ конднчннле контраитълн.

§. 18. Кьндз прин контраителе де рескумн-
 траете пернетъ, къ рескумнтраереа сарчнелорн зь-
 варнлн трекър ла дндеторнди ши фьнди неъварнлн
 вер дрептнри домнесчи нентръ в'о съмъ аржкатъ
 нестетотъ, ши дн контраителе ачесте нъ е днсе-
 патъ съма че се каде нентръ престъчннле зьва-
 рнлн, прецъла ачесторн престъчннн се ва верифика
 прин оменн причепторн де лъкръ ши се ва прочеде
 апои дьнъ дннеъчнннле §§. 16 ши 17 дн ачаастъ
 патентъ.

§. 19. Дн обиятеле атинсе дн §§. 16, 17
 ши 18 ал ачестеи патенте ва дьчиде дрегторн де
 комитате дн форъ днтелн, ши ресептивна коммн-
 снне а дери дн форъ ал доиле.

Дн контра деьчннлорн еннчнате де коммн-
 сннеа дери се ва да ресърех ла министрнл че-
 лорн интерне.

§. 20. Десдмнчннеа че нентръ днчегателе
 компетинде зьварнлн е а се тьсъра дьнъ принчн-
 пнле ачестеи патенте, се днцелече нентръ носсе-
 сннле домнлн де маи днннте фъръ днстнндере
 де персона носсесорълн; прин зьнаре еа компете
 нънъмаи нентръ нънърнле фостилорн домни прнвандн,
 чн ши нентръ нънърнле еклесиастиче, камералн, але
 коронеи ши але фьндъчннлорн.

О ordinariune speciale va dncuie челе маи
 деапроне десуре рефьринделе де дрептла ши де
 маинълареа сьтелорн де десдмнчнне, чесе кьв-
 ннъ нентръ нънърнле еклесиастиче, нентръ а ле ко-
 ронеи, але фьндъчннлорн ши але камереи.

§. 21. Бнде деьчнма еклесиастнкъ а трекътъ дн
 пропнретатеа прнвандилорн сьаз не темелъ де донъ-
 чнне рецнъ, сьаз не темелъ де фаснни перепалн
 легалн, аколо пердернле касъте прин сьеръереа де-
 чнмеи еклесиастиче се воръ десдмнн дн мнжло-
 челе дери.

Вннъла анзале се ва аллеце прин дрегторн
 де комитате дн рецестреде деьчнелорн ши прото-
 колеле деьчереи лорн, ши, лнснндъ атари докь-
 мннте, се ва рьскоте не темелъ днсннърилорн, че
 се воръ верифика, дьнъ прецъла мнжлочн ал зни
 ресгнннъ де зече анн, коммьлтъре дела 1836, пълъ
 ла 1845; апои се ва прецви дн ванн дьнъ прецвриле
 провнсорнлн конгрнчнннеи дьнъ пьмълатъ, сьз-

Maie 1853 — въл. имп. №. 100 — §. 32. despre regularea referințelor de avizitate, с'а foste пэсэ терминэ де зэс анэ пентрэ дареа instanțelor сире реаншкарэа прочеселорэ де авизitate, че се афлэ агтерландэ, ши а кьорэ конгизаре дэпэ дичисчэише меторателорэ патенте се mai admite. Сире ресфирареа дудоизеи че се пэскэ, деакэ е а се оссерва ачестэ терминэ ши дэ привинда ачелорэ дин ачесте прочесе, асэра кьорэ с'а провизчатэ вр'о сжтиндэ ши с'а датэ ши апелэчэише диконтра, министериял жэстидеи афлэ кэ кале а да ачестэ еспикэчэише, кэтэ ши ачеле прочесе пэште дэ §. 32. аэс патентеи дин 29. Noembrie 1852 ши дэ §. 31. аэс патентеи дин 29. Maie 1853, асэра кьорэ с'а провизчатэ о сжтиндэ ши с'а датэ апелэчэише, се ворэ консидера ка сгинеэ, деакэ, дэ конформитате кэ §. 32. аэс челеи динтеи ши кэ §. 28. аэс челеи дин вр'эс патенте, реаншкарэа ачесторэ прочесе из се ва чере дэ терминэ де зэс анэ конизатэ дела интраеа дэ авизitate а респектывеи патенте, прекэ ши веде ачестэ де сине фэжидэ коншарэе кэ прескриптеле кэширинэ дэ §. 26. аэс амжидворэ патентелорэ дэширэтесчэи, карэ прескрипте консэ педепалиэ.

Кравсс т. п.

XLIII. 132.

Ordinuinseua ministeriului жесцидэи дин 18. Iul. 1853, pentru Ungaria, Kroacia ши Skiasonia, Voivodatsul serbicus ши Banatsul timisian, ши pentru tarale principatelor Ardealul,

прин каре се дотродэче дэ ачесте дерэ зэс регулэжэнтэ провизорис де конкэрсэ (де фалидэ, — де фалидэ) ши се пэне дэ авизitate кэ 1. Септембре 1853.

Дэпэ че тэрия сеа ч. р. апостолэ, кэ рескриптеле дэширэтесчэи дин 29. Noembrie 1852 ши 29. Maie 1853, а виневоизэ а дэширети не министериял жэстидеи, ка с'э дотродэчэ дэ реннеде Ungaria, Kroacia ши Skiasonia, дэ Voivodatsul serbicus ши Banatsul timisian, ши дэ тарале принципатэ Ардеалэ зэс регулэжэнтэ провизорис де конкэрсэ, се емизэ дэ привинда ачестэ вр'этореле дичисчэише :

A. Дичисчэише цинерари.

Арт. I. Амэжэнтэ регулэжэнтэ провизорис де конкэрсэ ва интра дэ авизitate дэ пэштегеле дерэ але иннериялэ ла прима Септембре 1853.

Арт. II. Конкэрселе дескисе дэинте де зэс интэреи дэ авизitate а ачестэи регулэжэнтэ де фалидэ, се ворэ трапта ши decide дэпэ нормативеле де пэпэ акэс.

Дэ привинда конкэрселорэ, че се ворэ decide дела ачестэи зэ дэинте, нормативеле че кэтарэ пэпэ акэс, ши се редэсэ ла овиептеле ачестэи регулэжэнтэ де конкэрсэ, сжтэ аброгате.

Арт. III. Дэ прочесэра конкэрсэле дэинтеа жэдеделорэ тэлигарэ, из се ва аплика ачестэ регулэжэнтэ де конкэрсэ.

Арт. IV. 1. Кэндэ с'а дескисэ конкэрсэ асэпра посесорэли агэроэ вэзэри неминэкторэ (ши дреутэри), дэ привинда кьорэ дэпэ патентеле дэширэтесчэи дин 29. Noembrie 1852 *) ши 29. Maie 1853 **) се потэ вр'эи прочесе поэе, аз прочеселе вр'эите се потэ реаншэа вер decide прин сжтиндэ дэ форэсэ принэ, аз се поте чере еспикэчэише, а тэпэ дэширети ворэ да ла жэдекторэ де конкэрсэ дэкселе ши инстанцеле лорэ дэ терминэ дэфинди дэ ачеле патенте, дэ касэсэ кэндэ вэзэриле аттинэ прин ачестэа дэпэ из се ворэ фэ вэндэсэ не кале де конкэрсэ дэинте де сжрсэ ачесторэ терминэ: кэ че ла диконтра ворэ авэ локэ вр'эриле легалэ дэширэтэе дэ читателе патенте кэ неоссерварэе ачесторэ терминэ.

2. Бар' аиндэ ворэа де прочесе, карэ дэпэ читателе патенте сжтэ а се дэинте ла аэс доиле сеаз ла челе дин вр'эс форэ сире ешэчэреа сжтиндэи, дакэ вэзэриле аттинэ прин ачеле прочесе дэпэ из се вэждэръ не калеа конкэрсэли, дэширети, дэ терминэ дэсепнатэ дэ ordinuinseua ministeriului жэстидеи дин 16. Iulie 1853 — въл. имп. №. 131 —, се ворэ леу тэма ла жэдекторэ де конкэрсэ, кэтэ аз датэ черере ла жэдекторэиеле, ла карэ се афлэ антеле де прочесэ, кэ с'э се дэинтесе ачесте ла форэсэ май дэалэ; кэ че ла диконтра, дескисэа дэтрачэа вэзэриле аттинэ прин прочесэ се ворэ фэ вэндэсэ, се ворэ реинта дела тэсса конкэрсэли кэ претенсэише лорэ, че ар фэ с'э а се адэждэче дэ форэсэ дин вр'эс асэпра ачесторэ вэзэри.

3. Деакэ, дэпэ че се дедэръ ла жэдекторэиеле коннегинди дэкселе ши инстанцеле пэште сжвэ 1 ши 2, с'а дескисэ конкэрсэ асэпра посесорэли

*) Въл. имп. №. 247 пентрэ Ungaria, Kroacia, Skiasonia, Voivodatsul serb. ши Banatsul timis.

**) Въл. имп. №. 100 пентрэ Ardealul.

лоръ речіпроче але фостілоръ domni de пѣтжлтъ ші але свѣтлоръ de mai днаинте.

Арт. IX. Дрептълз де коммуніонеа въспри-лоръ (communio bonorum), фандатъ не леѣле съсесчі, дитре ачеі конжъці, карі аз дикѣятъ късь-торіа днаинте де антівігатеа кодичелзі чів цінерале, се ва свѣдінѣ дн диделлесвалъ §. 12. дін патента дитпрѣтеаскъ дін 29. Маіс 1853 — въл. ітн. Nr. 100 — ші пентрѣ касълъ де конкърсъ; прін зраре партеа, че дін авереа коммуніъ компете конжъцелзі detorълзі челзі коммуніъ, се ва сепара ла фа-череа катаграфіеі де крідѣ. Кѣтрѣ ачеаста конжъцелъ, каре прін атаре сепараре с'ар сжнді асв-прігъ дн дрептълз сѣв, аре дрептълз де а проchedere дн контра массеі де конкърсъ спре а 'і се аллеце партеа сеа де пропріетате.

Арт. X. Деакъ сезъ дитрѣ кѣтъ дънъ дівер-сітатеа локврілоръ дін цзарѣ, сѣв доре (dos) се диделлеце о авере де пнѣтъ аддѣс ла върватъ ші сѣв контрадоте (contrados) алтѣ авере датъ къ оккасіонеа ачеаста декѣтрѣ върватъ невестеі, атарі претінсіні але невестеі фандате дикъ днаинте де антівігатеа кодичелзі чів. цінер., не темейлз патентеі чігате дн аркік. пречедінте ші дн кон-формітате къ портатівалъ де крідѣ дін авълъ 1772, ла конкърселъ върватълзі се воръ пнѣ дн а доа класъ.

Че се атгнѣ де соціале негодігорілоръ, дн касълъ кѣндъ асвпра дотеі аддѣс ла върватъ ші асвпра контрадотеі дѣркіге декѣтрѣ ачеаста не-вестеі с'а фѣкѣтъ прочесъра прескрісъ дн портаті-валъ де фаліді дін авълъ 1772, маі днаинте де а ітра дн антівігате кодичелъ чівіле цін., се воръ свѣдінѣ дісвсѣчівніле алініелоръ 7 ші 8 дін ачелъ портатівъ; прін зраре теторателе претінсіні се воръ пнѣ дн а треіа класъ, ші а пѣте дънъ діверсігатеа касврілоръ днсетнате дн азелеа лініе сезъ днаинтеа сезъ дънъ предігоріі негодігоресчі.

Красе н. н.

(Bezî дн фѣіа лѣц. в. XLIII/132. ші регълъ-мѣнтълъ де конкърсъ. P.)

ВЪ.ШЕА ЛИБЕРА.ГЪ.

Вълнеа фѣрѣ 'нчетаре
Стрїга дн гара маре.

Къ де кѣнд елѣфантъл песте пѣдхрі домненте,
Тревіле мерг ла вале ші лѣнеа пѣгїменте.

Къ есте недрепгате,
Съ ва съ келтъіаскъ
Венігъріле тоате,
Пентрѣ маса крѣіаскъ.

Д'ачестеа елѣфантъл, кѣт а дзат де штіре,
Темъндъсе, къ дрептъл де вре о ресвѣртїре,
Не енѣре ла вълне къ зн вілет трімїсе,
О івїгѣ ла кърте, о 'нбрѣдїше шї'ї зісе:
„Am афлат жѣлѣнеасъ къ аї маре талент.

Воїъ съ те пѣіъ дн пѣіне;

Ші дичепѣнд де шїіне,

Ддї дѣм къ тѣлѣмїре;

Ка зн семн де чїнстїре,

Ал гѣпелор поастре дитїне департамент:
Кастъ'дї віне треава.“

— „Пе сеата теа те ласъ.“

Рѣспѣнсе ораторъл, ші сѣрѣтѣнд'ї лаба,
Се дитоарсе акасъ.

Дн зїоа віігоаре,

Вълнеа ка тордеавна вені ла адѣнаре;

Дар дпсъ овложїгѣ, не сѣвт варѣв легатъ,

Ші къ зн ліпан маре ла кан днфѣшзратъ.

„Че аї, де ештї астѣел! о дитреварѣ тоате.“

— „Дтї е рѣъ де асѣарѣ, дтї е рѣъ кът се поате,
Ші къ тревіле дѣрїі съ тѣ лѣсѣдї дн наче.

Країла штіе че фаче;

Ел не'нчетат гѣндеште ла ал обнїтї фолос.

Adio! Сжнт волнавѣ: м'ам днекат к'вн ос.

Кѣноскъ тѣлѣдї лібералї ла ворѣе еї се дитрек,
Дар пѣнѣ днфѣршїт къ оасе се днек.

Е П И Г Р А М Е.

Дн іад, маі дѣнѣзї, кѣдї-ва рѣпосадї,
Кѣге дн віадѣ тречеа де 'нвѣцадї,
Дедѣсерѣ жалѣв, арѣтѣнд къ чер,
Съ се недѣнсеаскъ жѣнѣжїл Волгер,
Пентрѣ кѣге рѣле де дѣшнїі ворѣіа,
Агъчї кѣнд трѣіа.

„Domnilor, стрїгѣ Волгер тѣніос,
Жалва че адї дат есте де пр сос;
Че недѣансъ 'мї вредї? Че рѣъ дкї дорїдї?
Еѣ въ совогеам дѣстѣл тѣлѣмїдї,
Кѣнд дн Бѣккерешї, дѣнѣ кѣм м'ам снѣс,
Дої прѣжнѣшї аї мѣі штїдї кѣм м'аѣ трѣдѣс.